

Ilocano

Salsaludsod maipanggep iti CPR

Narigat ti agdesision maipanggep iti cardiopulmonary resuscitation (CPR). Bassit pay laeng kadatayo ti nakakitan iti maar-aramid a CPR. Ti ammo tayo maipanggep iti CPR ket mabalin nga aggapu iti makitkita tayo iti TV, no sadino a kasla naglaka nga aramiden daytoy ken kasla nakabalballaigi nga awan ti aniaman a komplikasionna. Kinapudnona, dagitoy nga imahe ti CPR iti TV ket saan a naan-anay a husto.

Ited daytoy a brosyur dagiti sungbat kadagiti sumagmamano a kadawyan a saludsod no ania ti mapasamak iti CPR ken no ania pay ti importante a panunoten no agar-aramid tayo iti desision maipanggep iti CPR.

Kōkua Mau - Hawai‘i Hospice and Palliative Care Organization

WHAT DOES CPR LOOK LIKE? ANIA TI LANGA TI CPR?

Ti CPR ket maysa a proseso nga at-attidog ngem iti ipagpagarup dagiti kaadduan a tattao. Maysa daytoy a gandat a mangpaandar manen iti puso no nagsardeng daytoy nga agpitik.

Maikabil ti tao iti natangken a lamisaan wenno iti datar ket maiduron ti barukong iti saan a nakurkurang ngem 2 a pulgada para iti kadawyan a nataengan a tao. Masapul a maaramid dagitoy a panangiduron iti mamin-100 agpatingga iti 120 a daras iti kada minuto. Mabalin a mairugi ti artipisial a panaganges babaen panangusar iti espesial a maskara ken bag iti rabaw ti ngiwat ti pasiente tapno maibomba ti angin agturong kadagiti bara. No sumangpet ti emergency team, mabalin a maiserrek ti tubo a pagangsan iti windpipe tapno sumrek ti oxygen ken maited ti sumagmamano nga electrical shock babaen kadagiti paddle a maikabil iti barukong. Maikabilto ti suwero (IV) iti urat ken maitedto dagiti ag-agas babaen iti linia ti IV.

No agtultuloy a sumayaat ti puso gapu kadagitoy a panagagas, maipan ti pasiente iti departamento ti emergency. Maiyakarto dagiti makalasad iti intensive care unit iti ospital ken maikonektar iti ventilator (makina para iti panaganges) ken makina a mangbantay iti puso. Iti daytoy a kanito, kaadduan a pasyente ket awan pay laeng ti puotda.

WHO IS LIKELY TO BENEFIT FROM CPR? SIASINO TI KABASSITAN TI POSIBILIDADNA A MABENEPISYARAN ITI CPR?

Dagiti mangted risgo a banbanag nga ad-adda a masansan kadagiti natataeng a tattao ket mabalin a pakaigapuan ti nababbaba a posibilidad a malasatan ti CPR bayat a ngumatngato ti tawen. Kaadduan a natataeng a tattao ket awanan iti kita ti ritmo ti puso nga agresponde iti CPR. Ti kaadda ti aniaman a saan nga umim-imbag a sakit a makaapektar iti puso, bara, utek wenno kidney ket mabalin a mangpababa iti posibilidad a malasatan ti cardiac arrest. No ti pasiente ket addaan iti adu a nakaron a saan nga umim-imbag a sakit, nababbaba pay ti posibilidad a malasatan ti CPR.

Dagiti tattao nga addaan iti nakaron a dementia ket mamitlo a nababbaba ti posibilidad a malasatda ti CPR ngem dagiti awanan iti dementia. Impakita ti sumagmamano a panagadal nga 0–5% ti posibilidad a makalasad iti CPR dagiti nakapsut ti bagina a residente iti nursing home nga addaan iti nakaron a kondision ti sakit nga agdepedender iti dadduma para iti amin a pannakataripatoda uray pay no naiyakarda iti ospital manipud iti nursing home sakbay ti cardiac arrest. Dagiti natataeng a tattao nga addaan iti terminal a kanser ket 0 – 1% ti posibilidad a malasatda ti CPR.

maituloy iti sumaruno a panid

PANNARABAY ITI PANANGARAMID ITI DESISION

PANNARABAY ITI PANANGARAMID ITI DESISION

Saan a kasla kadagiti kaub-ubinganna a tattao a maibturan ti bagida ti shock ti cardiac arrest ken agresponde iti panagagas, dagiti medyo nataenganen nga addaan kadagiti nakaro nga agdama a problema ti salun-at ket mabalin a matmataydan iti agtultuloy a panagkapsut ti organ. Awan ti umdas a nakareserba nga oxygen iti bagida tapno maibturanda ti kinakurang ti oxygen a mapasamak no adda cardiac arrest, mabalin a saan a makabomba a husto dagiti pusoda iti umdas tapno agrespondeda kadagiti magandat a CPR. Dagiti addaan iti panagkapsut ti kidney ket saanda a mabalin nga usaren dagiti maited nga para-emergency nga ag-agas.

WHO IS MOST LIKELY TO BENEFIT FROM CPR? SIASINO TI KANGATOAN TI POSIBILIDADNA A MABENEPISYARAN ITI CPR?

Ti ballaigi ti CPR ket nakadepende iti rason ti panagsardeng ti puso, no kasano kasalun-at ti pasiente sakbay a nagsardeng ti puso, ken kasano kapaut a sisasardeng ti puso sakbay a nairugi ti CPR. Narigat a maammoan nga umuna no kasano kaepektibo ti CPR para iti maysa a tao, ngem adun ti panagadal a nangipakita no siasino ti kangatoan ti posibilidadna a mabenepisyaran ti CPR ken siasino ti saan. Nangatngato ti posibilidad nga agballaigi ti CPR kadagiti awanan iti dadakkel a problema ti salun-at, kellaat ken saan a mapakpakadaan a panag-collapse, mairugi ti CPR iti uneg ti sumagmamano a minutos no agsardeng ti puso, ken addaan iti kita ti ritmo ti puso nga agresponde kadagiti electrical shock.

ARE THERE ANY COMPLICATIONS FROM CPR? ADDA KADI KOMPLIKASION MANIPUD ITI CPR?

Kasla napartak ken saan a kumplikado ti CPR no buybuyaen daytoy iti TV. Sabali iti husto a situasion ti panagbiag. Nangato ti posibilidad dagiti serioso a komplikasion. Ti kaadduan a komplikasion ket pannakatukkol ti paragpag a naidokumenton iti agpatingga iti 97% a pananggandat iti CPR, ken pannakatukkol ti tulang ti barukong a naidokumenton iti agpatingga iti 43% dagiti kaso. Ngumato ti risiko dagitoy a pannakatukkol ti tulang no nangatngato ti tawen ti pasyente kasta pay ti posibilidad dagiti adu a pannakatukkol ti tulang. Daytoy ket mabalin a maigapu iti ibabassit dagiti piskel ken nangatngato a posibilidad ti osteoporosis wenno pannakarunot ti tulang bayat a ngumatngato ti tawen. Agarup 59% dagiti maikkan iti CPR ti addanto panaglitem iti barukongda, ken agarup 30% ti mabalin a masinit iti defibrillator.

Mabalin a mapasamak ti permanente a pannakaperdi ti utek gapu iti kinakurang ti oxygen iti agpatingga iti 50% kadagiti magandat a maikkan iti CPR. Dagiti dadduma pay a saan a masansan a komplikasion ti CPR a

ket pakairamanan ti panagdara iti barukong (0-18%), pannakaperdi ti trachea wenno esophagus (0-20%), pannakaperdi dagiti organ iti uneg ti tiyan (0-31%), pannakaperdi ti bara (0-13%), ken pannakaperdi dagiti bibig ken ngipen (0-8%).

WHAT HAPPENS IF I DECIDE NOT TO HAVE CPR? ANIA TI MAPASAMAK NO AGDESISIONAK A SAANKO KAYAT TI CPR?

Kalpasan ti panangpanunot a nalaing iti amin a posible a benepisyano ken risiko, adu a tattao ti agdesision a saanda a kayat a magandat ti CPR. Nupay kasta, sumagmamano a tattao ti agamak a saanda a maala ti rumbeng a kita ti pannakataripato no ibagada a saanda kayat ti CPR. Ti desision a saan a magandat ti CPR ket maiyaplikar laeng iti proseso ti CPR. Ti saan a panangpili iti CPR ket saannanto nga apektaran ti intero a pannakataripato ken pannakaagas. No di yo kayat a maaramid ti CPR, ken adda kayo iti ospital kas in-patient, maisuratto ti bilin iti medikal a record tapno saanto a magandat ti CPR no agsardeng nga agpitik ti puso ken agsardeng ti panaganges. No adda kayo iti balay kumpletoen ti maysa a POLST (Provider Orders for Life Sustaining Treatment wenno Bilbilin iti Mangipapaay Serbisio maipanggep iti Panagagas a Pangsustener iti Biag.)

Maisuratto dagiti kayatyo mainaig iti CPR iti Advance Directive ken/wenno POLST yo. Makita ti impormasion maipanggep kadagiti Advance Directive iti:
www.kokuamau.org/resources/advance-directives.

Ti impormasion maipanggep iti POLST ken pormas ti POLST, a masapul a kumpletoen ti maysa a doktor wenno advanced practice registered nurse (APRN) a nakalisensia iti Estado ti Hawai'i, ket masarakan iti website ti Kōkua Mau: www.kokuamau.org/polst.

Daytoy a dokumento ken dadduma pay a babasaen a nakasurat iti sabali pay a pagsasao, kas koma kadagiti Advance Directive wenno POLST, ket mabalin a maala manipud iti mangipapaay iti pannakataripato ti salun-atyo, doktor, wenno kompanya ti insurance ti salun-at wenno iti website ti Kōkua Mau iti:
www.kokuamau.org/languages.

Kōkua Mau

“Agtultuloy a Pannakataripato”

Hawai'i Hospice and Palliative
Care Organization

Telepono: (808) 585-9977 • info@kokuamau.org
www.kokuamau.org

Kōkua Mau • P.O. Box 62155 • Honolulu HI 96839

Naadaw manipud kadagiti materyales nga inaramid ti Coalition
of Compassionate Care of California • www.CoalitionCCC.org